

୨(୮) ପ୍ରଶ୍ନା :- ୭୩ ତଥା ମୃଦୁଧିକାନ ମୃଦୁଧିକାନିଯ ଫେଲିଟିଫାଲି ଆମଲାଚନା କହୁ ।

୧୩-ଏମ୍ ସ୍ଥାନିକିତା ମୁଣ୍ଡରେଷ୍ଟନ୍ସ ଫୁଲ ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ : -

କୁଳି ଶମ୍ଭୁ —

⑧ ମୁଖ୍ୟତଥେ ଏଣ୍, କବିତା ପ୍ରମାଣେ :-

ଏହାରୀଖିତଗତି କୌଣସି ପାଞ୍ଚଶହେତେ
ମର୍ଯ୍ୟା-ନିର୍ଦ୍ଦିତ କବିତା, ପାଞ୍ଚଶହେ ମୁଦ୍ରିତିତ୍ତ ଅନୁଭବରେ ପାଞ୍ଚଶହେ
ମର୍ଯ୍ୟା-ନିର୍ଦ୍ଦିତ କବିତା, ପାଞ୍ଚଶହେ ମୁଦ୍ରିତିତ୍ତ ଅନୁଭବରେ ପାଞ୍ଚଶହେ
ମର୍ଯ୍ୟା-ନିର୍ଦ୍ଦିତ କବିତା, ପାଞ୍ଚଶହେ ମୁଦ୍ରିତିତ୍ତ ଅନୁଭବରେ ପାଞ୍ଚଶହେ
ମର୍ଯ୍ୟା-ନିର୍ଦ୍ଦିତ କବିତା, ପାଞ୍ଚଶହେ ମୁଦ୍ରିତିତ୍ତ ଅନୁଭବରେ ପାଞ୍ଚଶହେ

ବ୍ୟାକୁ ଅନେକଥାରେ ଆଜିନ ପ୍ରକଟନାରେ ଲମ୍ବାଚାଳ ହେଲା
- କିମ୍ବା କ୍ଷେତ୍ର କରୁଥିଲାବେ । ଏହା ଗ୍ରାମରେ କାହିଁ ଏହା ଶ୍ରେଣୀ କ୍ଷେତ୍ର
ଲମ୍ବାଚାଳ ଯଜ୍ଞାଳୀର ଦୂରମାତ୍ରାଙ୍କେ ଲମ୍ବାଚାଳ କରିବାରେ ଆଜିନ କ୍ଷେତ୍ର
ମାତ୍ର ମାତ୍ର କରୁଥିଲାବେ ଯଜ୍ଞାଳୀର ସମ୍ମର୍ମିତ ବିଜ୍ଞାନ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଏହା (୨୪୩ ଗ(୧))

ପାତ୍ରବ୍ୟକ୍ତି ମଧ୍ୟ ଅନନ୍ତ ପାତ୍ରବ୍ୟକ୍ତିର ଲିଙ୍ଗାଳିକ ପଲକାରୁ ନିର୍ଣ୍ଣାନ ହେଲା
ଆଲିକ ପ୍ରତିକ ନିର୍ଣ୍ଣାନରେ ଜୀବିତରେ ମୂଳ ଥିବ, ଅନନ୍ତ ଅତ୍ୟଶ୍ଚ ଏହିନେତ୍ର
ପଦ୍ମନ ପ୍ରତିକ ନିର୍ଣ୍ଣାନ ଖେଳେର ଅନନ୍ତ ଅତ୍ୟଶ୍ଚ ଓ ଉନ୍ନମ୍ଭୁଗ୍ରମଧ୍ୟ
ମାତ୍ରକୁ ଥାବୁଥ (୨୪୩ ଗ(୨)), ବିଷୟ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ସାଂକେତିକ, ମୁଦ୍ରମଧ୍ୟ
ଏ ବାର୍ତ୍ତା ଅନ୍ତରଭାବେ ଉତ୍ସେଷ କରିବ ମଦ୍ମାଦୁଦ୍ଧ ପାତନିଷ୍ଠି ସ୍ଵର୍ଗ ଅନ୍ତରଭାବେ
ଅର୍ଥାତ୍ ଅନୁମାଦେ ହୁଏଥିବ। ପାତ୍ରବ୍ୟକ୍ତି ନାହିଁ ପଦ୍ମବ ବେଗିଛିଲୁ
ଥାବୁଥ। ତାମ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ସାଂକେତିକ ନିର୍ଣ୍ଣାନ ଯୁଦ୍ଧରାଜୁ ଅନ୍ତରଭାବେ ପ୍ରତିକ
ଅନୁମାଦେ, ମନ୍ତ୍ରିତି ଓ କ୍ଷେତ୍ରଭୁବେଶ କରିଲୁଛି ମୁଦ୍ରାକ୍ଷିତ ହୁଏଥି
ନିର୍ଣ୍ଣାନ କିମ୍ବାଦେ ବାବା ନିର୍ଣ୍ଣାନ ଯୁଦ୍ଧ (୨୪୩ ଗ.(୩)),

② ଶ୍ରୀମନ୍ ମତେଜୁନ୍ଦ୍ର ପଟ୍ଟା:-

ପାଇଁକ ଶୁଦ୍ଧ ପାତ୍ରହୃଦୟ ପାଶିଲୀ
ହେଉ, କେବୁଣ୍ଡିଦେଇ ଯେମନ ମୃଦୁଲୀରେ ଏହାର ଅନ୍ତର, ପାଇଁକ ଏହି
ମିଳିବ ଦୂରମୁଖୀୟ ମୃଦୁଗ ଯେମନ ମୃଦୁଲୀର ଘନପାତ ମହାନ୍ତିକ ଥିବ.
ଏହି ଅମନାତାଲିକ ସନ୍ତୋଷ ପରମାନନ୍ଦମିଳିବ ଯାହାର ନାଚି ଶୁଦ୍ଧମୁଖୀ ଥିଲା
ଏହି। ଏହା ପାତ୍ରହୃଦୟର ମାତ୍ରିଲାଦ୍ୱାରା ଦୂର ଯାହାର ମୃଦୁଲୀରେ ଏହାର ଅନ୍ତର,
ପାଇଁକ ପାଇଁକ ନିରାଜନ ହାତ ମୂର୍ଖ ଥିବ ଯେମନାତାଲିକ କମଳଙ୍କ ଏକ ଛାତିଲୁଙ୍କ,
ପାଶିଲୀ ହୀଠର କେବୁଣ୍ଡିଦେଇ ମାତ୍ରିତ ଯେମନ ମାତ୍ରିଲାଦ୍ୱାରା ଏହା ଏକ ଛାତିଲୁଙ୍କ
ଯେମନ ମୃଦୁଲୀର ଥିବ (୧୫୮ (୨୩୩) ହାତା)। କିମ୍ବା ମୁହଁର ମଜାରି
ଯେମନର ପାଶିଲୀ ହାତ, କେବୁଣ୍ଡିତ ଓ ମାତ୍ରିଲାଦ୍ୱାରା ଦୂର ଯେମନ
ମୃଦୁଲୀର ଅନ୍ତର,

(৬) প্রাণব্যুৎসূ কর্তৃকল ও নির্মাণ :-

ପାତି ଦୀନ ସହି ଅକ୍ଷୟ ପଞ୍ଚଶିଥୁଟ ନିର୍ମାଣ
କର୍ଯ୍ୟଗେତୁଳକୁ ଏହା ଘୋଷଣା କରିବା ପାଇଁ କେବଳ ପଞ୍ଚଶିଥୁଟ ବା
ପୁରୁଷଙ୍କାଳକୁ କାତିଲି କବ୍ରା ଘନରେ ନା । ବାଟିଲ କରି ହଲେ ୩ ଲକ୍ଷ ମନୁଷ୍ୟମାତ୍ର
ନିର୍ମାଣ କରିବାର ପାଇଁ । ପଞ୍ଚଶିଥୁଟେ ମଧ୍ୟାଦରେ ଅନ୍ୟାନ୍ୟାତି ଜକାର୍କ୍ଷି ବଳା
ଥିଥିଛି, କେବୁଡ଼ର ନାଗବିକ ନା ହିଲ, କୋଦ କା ଦେଖିଲିଏ ହିଲ କିମ୍ବା
ଲାଭଦୂଷକ ପଦେ ଥିଲା ଥିଲା ପଞ୍ଚଶିଥୁଟରେ ମଦ୍ୟ ହଜ୍ୟ ଛାତ୍ରପାତ୍ର ୧୫୬
ଟ, ୮ ଟଙ୍କା), ବିଷ ଧରିବାର କରିବାର ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟକିତିରେ ନିର୍ମାଣ ଆବଶ୍ୟକ
ଥିବା । ବାବୁପାଳ ନିର୍ମାଣ କରିବାର କେ ନିପ୍ରମାଣ କବ୍ରିବିନ ଏହି ଟଙ୍କା
କରିବାର ଓ ବେଳୁଣ ଆହିନ କାବ୍ରା ନିର୍ଧାରନ କରିବେ ।

୧୦) ମନ୍ତ୍ରମୁଖଙ୍କର ଆଯୋଜନ ମୂଲ ଓ ଅର୍ଥ କମିଶନ ଏମ୍ପାଟିକ୍ -

୨୪୬ 'ଜ' ମୁଁ ଶିକ୍ଷୟ ପାଠ୍ୟପ୍ରତିକାଳୀନ ଅଧିକାରୀଙ୍କରେ
ଶ୍ରୀମଦ୍ ଶର୍ଵ ଦନ୍ତ, ଶ୍ରୀ, ଶ୍ରୀମଦ୍ ପାଠ୍ୟପ୍ରତିକାଳୀନଙ୍କେ ଦେଇ ଯାଏନ
ଯାହା ଅଧିକାରୀଙ୍କ ପ୍ରାଚୀନତା ପେଣ୍ୟ ହୋଇଛି । ଅଥ ଶ୍ରୀ ଯାହାଙ୍କାରେ ନିର୍ମିତ
ଅଧିନ ମୁଦ୍ରାରେ ପାଠ୍ୟପ୍ରତିକାଳୀନ ପାଠ୍ୟରେ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ପାଠ୍ୟ ଶିକ୍ଷୟ
ଦିଲ୍ଲୀ ଥିଲୁଛି, ପାଠ୍ୟପ୍ରତିକାଳୀନ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ପାଠ୍ୟ ଶିକ୍ଷୟ

ବ୍ୟାକ୍‌ଶା ଥିଲୁବେ, ସର୍ବାନ ମୃଦୁଳୀଙ୍କିଣ ଅଛିନ ତଳ ହବାର ଫୁଲ ପିକେ ଏକ
ବଚ୍ଛବ୍ଦୀ ମୃଦୁଳୀ ଓ ପାତା ଦେଖିବ ଏହି ଅନ୍ତର୍ଯ୍ୟ ଅନ୍ତି କରିଲାନ ଗଠନ କରିଲାହେଁ,
କରିଲାନୁନ୍ତି ଗଠନ, ଅଦ୍ଦମ ମୃଦୁଳୀ ଉତ୍ତମଦି ନିର୍ଧିର୍ଣ୍ଣତ ଦୂର ଦୂର ଅନ୍ତର୍ବାର
ଅଛିନ ଅନ୍ତମାହିଁ ।

⑥ ମୁଣ୍ଡାପୁରେ ହିମାଚଳ ପ୍ରଦେଶରେ -

ପ୍ରତିବନ୍ଦିତ ଯଥ ମନ୍ୟାଧିକାରୀ ହେଉଥିଲୁ ଅନ୍ତର୍ଭାବରେ
ଶ୍ରୀରାମ ମୁଦ୍ରଣ ଓ ପ୍ରସାଦରେ ଏକାକିଳ ବିଶ୍ୱାସ କରିବାର ଜ୍ୟୋତିଷ
ଅର୍ଥର କଳେ ହେବାଛି (୨୫୩ 'ଖ' ଧ୍ୟା)।

୬) ପର୍ମିନ୍‌ଦ୍ୱାରା ଅମତି ଓ ଦାଯିତ୍ବ : -

୧୦ ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ପାଞ୍ଜାବ୍‌ରେ କାହାର
ଓ ଦୂରପିଣ୍ଡ-ପ୍ରଦେଶରେ ମୁନିଦିକିଲାବ ଏବଂ ଇଥାର୍ଦ୍ରୀ ଅନୁବଳିନ ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ
ଅଛିନ୍ତି ଏବଂ ଇଥାର୍ଦ୍ରୀ ଅନୁବଳିନ ପାଞ୍ଜାବ୍‌ରେ ଇନ୍ଦ୍ରି ମେହାରାଜ ୬
ଏହାରେ ପ୍ରଦିନ କାହାର ଯା କ୍ଷାତ୍ରକାଳର ଅବଳିନ ୧୨ସାବ ଏବଂ କାହାର
ମହାନ୍ତି କରୁଥିଲା ପାଞ୍ଜାବ୍‌ରେ କାହାର କାହାର ଚିହ୍ନରେ କାହାର ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ
ଏବଂ ଇଥାର୍ଦ୍ରୀ - ପାଞ୍ଜାବ୍‌ରେ କାହାର କାହାର ୧୩ - କୁ ପରିମାଣର ଉପରାତ୍ମକ ମାନ୍ୟମହିତ
ଏବଂ ବିଚାର ମୁକାନ୍ତ ପରିକଳପ ପରାମର୍ଶିତ, ଅଭିଭାବିତ ଏବଂ ପରାମର୍ଶିତ
ପରାମର୍ଶିତ ବିଜ୍ଞାନାଲିମରେ, ପାଞ୍ଜାବ୍‌ରେ କୌଣସି ଅନୁବଳିନ ଏହାର
ଓ ଉତ୍ତରାଧିକ ଗ୍ରାମ ବିଚାର ମୁକାନ୍ତ ପରିକଳପରାମର୍ଶିତ କାହାର (୨୪୩୯୫୩)

ଏକଥାର ଅଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଜୀବନ ପ୍ରଯୋଗ୍ୟତା ହାଲି ଆଶ୍ରମ-

- ১) কৃষির প্রয়োগ, ২) ফুলি প্রেস ও মুক্তিশ সংস্থান, ৩) ঝুন্দ সেচ,
কুমুড়ায় গ্রাম ও ঘোড়ানে প্রেস, ৪) পল্লোদামন, ৫) গুঁপ চাষ,
৬) আমাদ্বিক বন্ধুজন ও অমাবালিক বন্ধুজন, ৭) অপ্রধান বন্ধুজন,
৮) ঝুন্দ গ্রাম ও গুণ্ডা প্রক্রিয়াকরণ শিখন, ৯) খাদি, আমাদ্বোগ ও
কুটির পশলী, ১০) গুমীন প্রাহ্লিদ্যন, ১১) পাইচ দল, ১২) ঝুলানী ও
বিজ্ঞ পদ, ১৩) সড়ক ও বেগাখোগ ক্রচা, ১৪) গুমীন বৈদ্যুতিজ্ঞন
ও বিদ্যুৎ সর্বকার, ১৫) অপচালি পাতি উৎস, ১৬) দাপ্তি দুরীকরণ
প্রচলন, ১৭) শিখন, স্বাস্থ্যবিকাশ প্রার্থনিক বিদ্যুলভ, ১৮) প্রধান ও ব্রাতিলক
শিখন, ১৯) প্রযুক্তি ও সংস্থা বহির্ভূত শিখন, ২০) পন্থাধার, ২১) সামুদ্রিক
কার্যকলাপ, ২২) বাণী ৩ মিলা, ২৩) প্রাচ্য, আফ্রিনা নিষ্পত্তিশন, প্রার্থনিক
স্বীকৃত্যক্ষেত্র ও হৃষিপাত্রল, ২৪) পার্বতির কল্যান, ২৫) কাছিলী ও শিখন
কুরুখন, ২৬) মামা দ্বিক কল্যান ও প্রাতিবন্ধীদেব হিতৰ্বর্ষন, ২৭) ঘোড়ায়
ও আমাশলী ছুণতি ও পেছোতি কল্যান, ২৮) গুসবন্দন, ২৯) মামাদ্বিক
মুন্দুত্ব বৃক্ষনা বৈক্ষণেন,

ପର୍ମାଣୁଫେଟ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ପଞ୍ଜି ୧୮୮୮ ମେଡିକିନ ମୃଦ୍ଦୋଷିନ
ଅବସ୍ଥାରେ ଏକ ଅସଂଗ୍ରହିତ ହିସ୍ତାବି ଚିହ୍ନରେ ଥିଲା, ଲେଖିଥିଲେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ପଞ୍ଜିରେ
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କେ ହାତରେ ତୋଳାଯି ପକ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ହିସ୍ତାବି ଏହି ଅସଂଗ୍ରହିତି ଅବସ୍ଥାରେ
ମନ ହନ୍ତା ଥାଏ; ୧୩ ତମ ମେଡିକିନ ମୃଦ୍ଦୋଷିନ ଅବସ୍ଥାରେ ଛୁଟିଲେ କବେଳି

ପୂର୍ବ ମହିନ୍ଦ୍ର କୁଟୁମ୍ବ ନାନୀଙ୍କୁ ପାଞ୍ଚବୁଟ୍ଟ ବିଶିତ ଏଣ୍ଡା ଅଥେଟିକ୍
ହେବୁଛି । ପାଞ୍ଚବୁଟ୍ଟ ନିର୍ମଳେ ସାଧିଷ୍ଠାଳକ ହେବୁଛି; ପାଞ୍ଚବୁଟ୍ଟରେ ଗଠନ କରୁଥିଲା
କୁଟୁମ୍ବ ଜୀବନକୁ ମୁହଁରେ, ପାଞ୍ଚବୁଟ୍ଟରେ ଦ୍ୱାରା ବେଶ୍ଯାତି ହେବୁଛି । କ୍ରାନ୍ତି
ପାରିକଳନୀୟ ଏକ ଆମାରିହିନ୍ଦ ରହିଲା ପାଞ୍ଚବୁଟ୍ଟ ଏଣ୍ଡା ହେବୁଛି ।

୧୯୭୩ ମୁଲେ ପାଞ୍ଚବୁଟ୍ଟ ଘରେ ପଥମ ରବୀନ୍ଦ୍ର
ମୁଲେ ହେବୁନ କାମେ ହାତ୍ଯାକାରୀ ପାରିକଳନୀୟ ପାଞ୍ଚବୁଟ୍ଟ ନିର୍ମଳେ
ମାତ୍ରି ଦିନ୍ତି କର୍ଯ୍ୟରେ ଶ୍ରୀମତୀ, ବଲୀ ହିତ କରୁଥିଲା ରବୀନ୍ଦ୍ର ମୁଲ ଅନ୍ତରେ
ପାଞ୍ଚବୁଟ୍ଟ ଏକ ଆବିସ୍ତ ପାଞ୍ଚବୁଟ୍ଟ ଏଣ୍ଡା ଚାଲୁ ଥିଲା । ପାଞ୍ଚବୁଟ୍ଟ ମିଶ୍ର
ପାଞ୍ଚବୁଟ୍ଟ ରବୀନ୍ଦ୍ର ଯେବେ ୨୦୦୩ ମୁଲ ପାରିକଳନୀ ହେବୁଛି । ଏଣ୍ଟି
ଅନ୍ତରେଣୁ ଓ ଅମାରିହିନ୍ଦ ବିଭାଗ ପାଞ୍ଚବୁଟ୍ଟ ନିର୍ମଳେ ଏକ ଅନ୍ତରେ
ନାହିଁ ପାଞ୍ଚବୁଟ୍ଟ ମୁହଁରେ ମୁହଁରେ ଦିଇ ।

ପଥମ ଯେବେ ରବୀନ୍ଦ୍ର ପରକ ପାଞ୍ଚବୁଟ୍ଟ କୋଣ ଖୁଲ୍ଲାସିମୁହଁ
ଛିଲା । ରବୀନ୍ଦ୍ରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପାଞ୍ଚବୁଟ୍ଟ ନିର୍ମଳେ ମୁହଁରେ ଛିଲା, ଏବଂ
ଏହା କମାତିର କମାତି ନିର୍ମଳେ ହାରି ପାରିବା ନିର୍ମଳେ କଥା ବଳିଲେ ଓ
ଝୁର୍କାଣୀ ଓ ଚେତ୍ତୁରେ ନିର୍ମଳେ କଥା ବଳିଲା ନି, ପାରିବା ନିର୍ମଳେ
ଜୀବନକିରଣ ଓ ଜୀବନକିରଣର ପାରିବା ପାରିବା ହିଲିଲା, ଅନ୍ତରେ ଚେତ୍ତୁରେ
ପ୍ରଭାତକାଳୀ ଚେତ୍ତୁରେ ପାଞ୍ଚବୁଟ୍ଟ ଲାଭନିହାଇ ଛିଲା । କ୍ରେପ୍‌ରୁଷ ଦୁଃଖରୁଷ
ପରମ ଭାବେ ରବୀନ୍ଦ୍ର ନିର୍ମଳେ ପାଞ୍ଚବୁଟ୍ଟ ପାରିବା କୁହେଇ ନିର୍ମଳେ
ହେବୁଛି, ପାରିବାକୁ କମାତି କମାତି ପାରିବା ହେବୁଛି, ଅନ୍ତରେଣୁ ଏହା
ଓ ହନ୍ତରେ କମାତି, କ୍ରେପ୍‌ରୁଷ ନିର୍ମଳେ ପାରିବା ହେବୁଛି । ଅନ୍ତରେ
କମାତି ଦଳିଲୁ କମାତିକି ପାରିବା ଓ ନିର୍ମଳୀ ଆବିଷ୍ଟ ବିଭାଗ
ବିଭାଗରେ ଅବ୍ୟାପ କମାତି, ତୁମେ ବଲୀ ଛାଇ ମୁହଁରେ, ମମିଦ
ମୁହଁରେ, ରବୀନ୍ଦ୍ରଙ୍କ, ରାତିଲା ଓ ଅନ୍ତରେଣୁ କମାତିର ପାରିବାକୁ; କିମ୍ବା
କୁହେ ଅନ୍ତରେଣୁ ରବୀନ୍ଦ୍ର, ରମଜନ, ମମିଦ କମାତିର ପାରିବାକୁ
କମାତିର ମଧ୍ୟକିରଣ କେବେ ପାଞ୍ଚବୁଟ୍ଟ, କମାତିକି ଅନ୍ତରେଣୁ କେବେ,
କମାତି କେବେ ପାଞ୍ଚବୁଟ୍ଟ କେବେ କେବେ, ପାରିବାକୁ କେବେ କମାତିକ
କେବେ ପାରିବାକୁ ପାଞ୍ଚବୁଟ୍ଟରେ କେବେ ଅନ୍ତରେଣୁ ।